

Návod na pěstování Fíkovníku

Pěstováním fíkovníků se zabývám cca od roku 1990. Věnuji se pěstování pouze jediné odrůdy, i když mi jich prošlo rukama desítky. Tato odrůda je opravdu bezkonkurenční. Rostlinu jsem získal od svého strýce, který fíkovníky na jihu Moravy pěstuje zhruba od roku 1960. Strýc sazenice získal od dlouholetého jihomoravského pěstitele. Tento klon se tedy na jihu Moravy pěstuje více než 100 let. Roste velmi dobře a plodnost je až neskutečná. Již dvouleté rostliny téměř stoprocentně plodí. Odolnost sazenic z našich dlouhodobě pěstovaných fíkovníků na jižní Moravě se nedá srovnat, oproti řízkům přivezeným z Chorvatska, nebo z holandských řízků prodávaných v supermarketech. Tento fíkovník se nijak neopyluje, protože se jedná o odrůdu adriatického typu tvořící plody partenokarpicky, tedy bez opylení.

POZOR: narazit můžete na smyrenskou skupinu fíkovníků, která plody tvoří až po opylení vosičkou blastophaga, která u nás nežije. Naše odrůda tvoří plody bez opylení zpravidla za každým nasazeným listem, a proto stačí jedna rostlina.

Složení půdy

Fíkovník není nijak na půdu náročný, ale také nesnáší dobře žádný extrém, roste venku výborně v nekyselých jílovitých půdách. Půda pro výsadbu nemusí být nijak upravována až na malý přídavek zahradnického substrátu v bezprostřední blízkosti vysazovaného kořenového balu pro rychlejší ujmutí.

Stanoviště

Je to subtropická rostlina, rostoucí např. v Chorvatsku, proto potřebuje hodně slunce. Nejlépe se mu daří poblíž zdi směrem na jih. Ideálně roste venku v nadmořské výšce do 350 m. n. m. volná výsadba ve vyšších polohách je diskutabilní. Lze jej pěstovat ve sklenících nebo jako přenosnou nádobovou rostlinu.

Výsadba a přesazování

Výsadba do volné půdy je možná od 15. května do konce září. Obecně je jaro lepší. Vysazovat ven lze i ty nejmenší sazenice. Pokud máme malé sazenice v perlitu, lze je také hned vysadit, pokud je po zmrzlých. Doporučujeme sazenice nenechávat v perlitu déle jak 2 týdny, mohou pak mít nedostatek živin, a proto je lepší je i na několik týdnů přesadit do květináče s běžným zahradnickým substrátem.

Zálivka

Mladé rostliny nepřeléváme, mohlo by dojít k uhnutí kořenů. Obecně ve volné výsadbě zaléváme pouze po vysazení. Fíkovník je ze suššího podnebí, než je u nás, tak si se suchem poradí. V nádobách udržujeme zeminu mírně vlhkou. Nadbytek vláhy způsobí rychlejší růst větví, nicméně tyto nedostatečně dozrají, a i slabší zima jim dá zabrat a většinou zmrznou. Nadbytek vláhy prodlužuje dobu první i druhé násady plodů a výrazně oddaluje sklizeň.

Střihání a řez

Fíkovník stříháme, především na podzim po opadu listů, aby byl co nejlépe foremný k zimnímu zabalení. Na jaře vystříháme všechny namrzlé větve. Během vegetace stříháme větve slabší a křížící se, aby do keře mohlo slunce. Při letní řezu je nutné, ale dbát na ochranu pokožky, protože latex vytékající z ran po odstřižených větvích je agresivní a kůže alergických osob po kontaktu s ním zarudne a svědí.

Odolnost vůči mrazu nezakrytého fíkovníku dle **venkovní teploty**:

- při -12 °C začínají omrzat konce větví,
- při -17 °C namrzají i silnější větve,
- při -23 °C vymrzne celá rostlina ke kořenům, ale na jaře opět obrazí.

Účinná ochrana proti mrazu

Keře se slabšími větvemi – ohneme k zemi a zaskládáme balíky slámy, nebo silnou vrstvou listů a chvojí.

Větší keř nebo strom – po opadu listů vyřezeme silné neohebné větve a větve nepříliš vyztřelé a slabé. A vše ostatní zakrátíme tak na cca 2,5 m. Větve postupně stáhneme drátem nebo provazy, tak aby zabraly co nejméně místa. Celý svazek větví obalíme do starých kusů textilu, nebo silnou vrstvou netkané geotextilie. Poté dokola ještě zabalíme např. bublinkovou fólií, ale dbáme na to, aby byla zachována možnost alespoň maličké cirkulace vzduchu k rostlině. Zabráníme tak možnému výskytu plísní. Celý tento proces u tak velké rostliny zabere hodinu a vyplatí se! Fíkovník balíme nejdříve začátkem prosince, čím později, tím lépe, vše v závislosti na počasí. Fíkovník by měl být už zabalen na mrazy větší jak -10 °C (kritická hranice teplot). Rozbalujeme ho nejpozději počátkem března, opět podle teplot. V případě, že je fíkovník zabalen déle, při teplejším počasí, kdy do něj svítí slunce, může zevnitř začít plesnivět. Při popsaném zabalení, fíkovník přežije zimu -25 °C bez poškození. Lze použít polykarbonátový kryt nebo i domeček z polystyrenu.

POZNÁMKA: V případě použití slámy, listů nebo jiného biologického materiálu doporučujeme přidat i jed na myši.

Výskyt chorob a škůdců

Fíkovník pěstovaný venku netrpí žádnými škůdci nebo chorobami. Při pěstování ve skleníku nebo doma může být výjimečně napaden sviluškou nebo puklicí (štítenkou). V zimním zábalu ze slámy nebo listů může být poškozen myšmi, které si pochutnají na jeho kůře.

Hnojení

Fíkovník lze hnojit běžnými hnojivy, nicméně je to blbost. Ve své domovině roste a dobře prospívá na nehostinných místech. Dostatek a nadbytek dusíkatých hnojiv v kombinaci s dostatkem vody vede k velmi rychlému přírůstku (klidně i 3 metry za sezónu) dřevo je však nevyztřelé a zmrzne i při -7 °C . Dobře hnojený fíkovník netvoří zpravidla žádné plody, případně je tvoří výrazně později a ty nestihnou dozrát. Tato dřevina tvoří plody, novou generaci, jako obranu proti zajití.

Kdy vysadit ven

Sazenice fíkovníku je ideální sázet od počátku května, kdy nebudou hrozit mrazíky, které by mohly spálit čerstvě narašené listy. Nejpozději sázíme počátkem září. Z našich zkušeností je lepší zasadit i ty nejmenší sazenice přímo na místo do zahrady. Malé sazenice na zimu jednoduše zabalíte – ohnete k zemi a zasypete kolem Mikuláše listím a překryjete čímkoli, co zamezí zvlhnutí.